

Література:

1. Горбань В.Б. Актуальні проблеми ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів та їх вплив на економіку України / В.Б. Горбань // Наука й економіка: науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. – 2014. – Вип. 3 (35). – С. 231 – 238.
2. Горбань В.Б. Трансформація імперативних підходів до процесу планування в енергетичній сфері України / В.Б. Горбань // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 24. – С. 53 – 59.

Дар'я ГУБЕНКО

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

ПЕРСПЕКТИВИ ЗМЕНШЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ЗА РАХУНОК ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Використання переважно одного виду паливного ресурсу призводить до підвищення рівня енергетичної небезпеки та створення енергетичної залежності країни. Важливим фактором, що впливає на енергетичну безпеку є енергоємність ВВП. Станом на 1 січня 2016 року Україна спожила 33,7 млрд. м³ газу [4], що складає 35% у структурі споживання енергії в країні. Україна знаходиться серед країн з найвищою енергоємністю ВВП (0,32) в той час, коли середній світовий показник знаходиться на позначці 0,15.

Усі ці фактори говорять про необхідність змін структури споживання палива. За останні роки було значно зменшено рівень споживання енергії, але цього недостатньо для зменшення небезпеки. Найбільш ефективним способом вирішення проблеми енергоресурсів є їх диверсифікація. Покращенням ситуації в енергетичній сфері може стати збільшення використання електроенергетики.

Значна частка у структурі споживання газу належить домогосподарствам (12,5 млрд. кубометрів). Якщо оцінити перспективи зміни використання джерел енергії, то можемо побачити, що навіть в умовах підвищення цін на електроенергію, використання даного виду палива є економічнішим та більш вигідним для домогосподарств країни. Одне домогосподарство при переході на електричне опалення зможе отримати економію до 14 тисяч гривень за опалювальний сезон.

Що ж стоїть на заваді українцям змінювати пріоритети у використанні джерел енергії? Відомо, що Україна на даному етапі не лише не нарощує належними обсягами видобуток енергії для забезпечення нових потреб, а й є її експортером.

Проблема полягає в тому, що в країні не розвинена інфраструктура, яка б дозволила повністю перейти на електроопалення. Найлегше це вдасться зробити приватному сектору, що складає більше 7,4 млн. одиниць, 70% з яких електрифіковані[3]. Це заощадить державі майже половину витрат на газ, що йде на опалення домогосподарств.

Перед нами постає необхідність збільшення видобутку електроенергії. Важливим напрямком розвитку електроенергії є альтернативні джерела. В той час, коли світові лідери намагаються якомога більше інвестувати та розвивати даний вид енергії, Україна є аутсайдером. Частка альтернативної енергії в загальній кількості складає лише 6% (в Норвегії цей показник складає 98%)[1].

Великою перешкодою на шляху до зміни пріоритетних джерел енергії була їх ціна, адже вартість використання такого типу енергії раніше була надзвичайно високою. Якщо ж говорити про сьогоднішній день, то можемо із впевненістю констатувати, що вартість з кожним роком зменшується, так ціна на альтернативні джерела енергії за останні 10 років впала більш ніж на 80%. Збільшення видобутку цього ресурсу є необхідною передумовою стабільного розвитку держави.

Якщо оцінити потенціал використання НВДЕ (нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії), то можна побачити, що ми маємо досить великі можливості для забезпечення країни необхідною кількістю енергоресурсів. Потенціал складає понад 188 600 млн. т. умовного палива (геотермальна енергетика, сонячна енергетика)[2].

Отже, для зменшення енергозалежності країни, в даному випадку газової залежності, нам необхідно в найближчі роки скоротити споживання газу за рахунок збільшення використання електроенергії приватних будинках, а в подальшому і розвитку інфраструктури для інших домогосподарств. Зміцнити свої позиції у сфері енергетичної безпеки нам може допомогти збільшення видобутку альтернативних джерел енергії, що також покращить наше становище у сфері екології та в рази зменшить викиди.

Література:

1. Share of renewables in electricity production (incl hydro) [Електронний ресурс] // Global Energy Statistical Yearbook 2015 – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://yearbook.enerdata.net/renewable-in-electricity-production-share-by-region.html>.

2. Кудря С. Тенденції тенденції розвитку розвитку відновлюваної відновлюваної енергетики енергетики [Електронний ресурс] / Степан Кудря // Інститут відновлюваної енергетики НАН України – Режим доступу до ресурсу: <http://gntb.gov.ua/files/conf07/kudrya.pdf>.

3. Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2015 році : Статистичний збірник. / Відповідальний за випуск І.І.Осипова . Державна служба статистики України . [Електронний ресурс] – Джерело доступу: http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publdomogosp_u.htm.

4. Україна скоротила споживання газу на 21% [Електронний ресурс] // Економічна правда. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.epravda.com.ua/news/2016/01/15/576715/>.

Юрій ЖУРАВЕЛЬ
ТОВ «БАСФ ТОВ», м. Київ

ВПЛИВ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Інвестиційно-інноваційний розвиток національної економіки передбачає формування відповідної інституційної структури, середовища та інституційних механізмів. Варто підкреслити, що критерії інноваційного та технологічного розвитку, а також якість інститутів визначені одними із основних індикаторів для оцінки рівня глобальної конкурентоспроможності різних країн. Зазначені критерії також використовуються при оцінці рівня модернізації економіки. Серед 144 країн світу наша держава посідала у 2014 році по субіндексу «якість інститутів» 130 місце [1].

В Україні функціонують інституції, які розробляють правові, організаційні та економічні умови інвестиційно-інноваційної діяльності. Однак, конкретні механізми забезпечення фінансових ресурсів не отримали належного розвитку. Це не дозволяє сконцентрувати їх на виконанні пріоритетних завдань розвитку економіки. Визначення концептуальних основ механізму консолідації фінансових ресурсів вимагає аналізу діючих в Україні інститутів, інституційної структури та інституційного середовища, що сформовані в сфері інвестиційно-інноваційної діяльності. Це зумовлено тим, що норми законів, які регулюють питання фінансового забезпечення, є складовими інноваційно-інвестиційного законодавства.

Згідно з теоретичними підходами під „інститутами” розуміють „правила гри”, що застосовуються для взаємодії між різними суб’єктами. А. Крисоватий інститутами вважає правила економічної гри, встановлені законом і структурами, які забезпечують дотримання цих правил усіма економічними суб’єктами, використовуючи стимули, винагороди і покарання, а під усіма економічними суб’єктами – різні організації, підприємства державного і приватного секторів економіки, внутрішні та зовнішні агентства, які діють у відкритій ринковій економіці, а також домашні господарства [2, 20-21].

Інститути визначають норми суспільної взаємодії, які сформувалися в результаті довготривалої історико-соціальної взаємодії різних організацій. Слід підкреслити, що в економічній літературі тлумачення категорій „інститут” та „правила поведінки” досить різні та залежать від методологічних підходів, що застосовуються під час аналізу результативності